

MONITOR KOREAŃSKI

LIPIEC-SIERPIEŃ 2017

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie. Monitor opracowała mgr Joanna Jatczak.

MONITOR KOREAŃSKI

LIPIEC-SIERPIEŃ 2017

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

6 lipca: spotkania prezydenta Moon Jae-ina z przywódcami Chin i Japonii w trakcie szczytu G20 bez przełomu. Podczas szczytu G20 prezydentowi Moon Jae-inowi nie udało się rozwiązać spraw wpływających negatywnie na wzajemne relacje z Chinami i Japonią. System antybalistyczny THAAD był jednym z tematów spotkania Moon Jae-ina z Xi Jinpingiem. Obie strony nie doszły do porozumienia w tej sprawie. Południowokoreański prezydent nalegał, aby strona chińska zaniechała „gospodarczego odwetu”. Xi Jinping natomiast wezwał stronę południowokoreańską do wycofania się z instalacji baterii THAAD, która stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa w regionie. Natomiast w relacjach japońsko-południowokoreańskich kwestią sporną pozostaje porozumienie z 2015 roku w sprawie „kobiet-pocieszycielek”. Choć obie strony rozmawiały na ten temat, nie uzgodniono wspólnego stanowiska w tej sprawie.

16 lipca: rząd zwiększa płacę minimalną. Komisja ds. płacy minimalnej w Ministerstwie Pracy ogłosiła zwiększenie stawki minimalnej o 16,4 procent w porównaniu do zeszłego roku. W chwili obecnej wynosi ona 7530 wonów na godzinę (około 6,5 dolara), ale administracja Moon Jae-ina planuje do 2020 roku podnieść płacę minimalną do 10 tysięcy wonów. Decyzji rządu sprzeciwiają się pracodawcy, szczególnie z sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

KOREA PÓŁNOCNA CIĄGLE PROWOKUJE

Korea Północna przeprowadziła pierwsze udane testy rakiety o zasięgu międzykontynentalnym. W odpowiedzi Rada Bezpieczeństwa ONZ podjęła decyzję o nałożeniu na Pjongjang nowego pakietu sankcji.

18 lipca: współczynnik feminizacji w południowokoreańskim rządzie ciągle poniżej średniej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Prezydent Moon Jae-in obiecywał zmienić tę sytuację i obsadzić co najmniej 30% stanowisk w swoim rządzie kobietami, by w przyszłości zwiększyć tę liczbę i posiadać równą reprezentację obojga płci wśród ministrów. Prezydent planuje zwiększyć również liczbę kobiet wśród parlamentarzystów. Obecnie w rządzie Moona 4 ministrów to kobiety: minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha, minister środowiska Kim Eun-kyung, minister ziemi Kim Hyun-mee oraz minister równości płci Chung Hyun-back. W historii południowokoreańskiej polityki jedynie w czasie rządów Roh Moo-hyuna 4 kobiety pełniły urząd ministrów, a Han Myeong-sook pełniła funkcję premiera.

19 lipca: administracja Moon Jae-ina prezentuje plan swojej polityki na najbliższe 5 lat. Do kluczowych elementów polityki nowego rządu należy rozpoczęcie dialogu z Koreą Północną w sprawie denuklearyzacji, rozszerzenie praw politycznych przysługujących obywatelom, stworzenie dobrej jakości miejsc pracy i przyczynienie się do ekonomicznego wzrostu. Inne plany dotyczą środowiska, w tym rozwoju odnawialnych źródeł energii. Polityka rządu ma także skupić się wokół polepszenia edukacji i opieki nad dziećmi oraz wyrównywania szans w społeczeństwie. Rząd zamierza także rozprawić się niesprawiedliwą działalnością konglomeratów oraz zwiększyć anty-korupcyjne środki. Jednym z planów rządu jest także ustanowienie narodowego dnia pamięci „kobiet-pocieszycielek”, zmuszanych w czasie japońskiej okupacji do prostytucji. Święto to miałyby mieć miejsce 14 sierpnia, czyli w dzień upamiętniający publikację w 1991 roku pierwszych zeznania Kim Hak-sun, byłej „kobiety-pocieszycielki”. Rząd planuje wybudować także muzeum upamiętniające kobiety, które padły ofiarą japońskich zbrodni wojennych. Jedną z obietnic wyborczych prezydenta Moon Jae-ina było ponowne rozpatrzenie porozumienia z Japonią w tej sprawie, które zostało zawarte w 2015 roku. Duża część koreańskiego społeczeństwa niezgadza się z postanowieniami tego porozumienia.

19 lipca: prezydent Moon Jae-in spotyka się z liderami partii opozycyjnych. Na spotkaniu prezydent przedstawił wyniki szczytu G20 oraz dwustronnych rozmów, które przeprowadził w tym czasie z chińskim prezydentem Xi Jinpingiem i japońskim premierem Abe Shinzo. Moon Jae-in przekonywał także liderów partii opozycyjnych do poparcia polityki nowego rządu i proponowanych przez niego reform. Spotkanie miało na celu przezwyciężyć impas w koreańskim parlamencie, w którym partie opozycyjne bojkotowały parlamentarne sesje w sprawie dodatkowego budżetu.

20 lipca: Zgromadzenie Narodowe zatwierdza rządowy plan reorganizacji. Reorganizacja ma objąć stworzenie nowego ministerstwa, które miałyby zajmować się sprawami związanymi z małymi i średnimi przedsiębiorstwami oraz start-upami. Ponadto niektóre ministerstwa miałyby zmienić nazwy, choć jeszcze nie wybrano nowych oficjalnych nazw w języku angielskim. Reorganizacja ma dotyczyć także agencji rządowych. Po przyjęciu ustawy

wprowadzającej reorganizację do końca września specjalny międzypartyjny komitet ma dopracować jej szczegóły.

25 lipca: Moon Jae-in chce monitorować wysokich rangą urzędników państwowych, w tym urząd prezydenta. Prezydent Moon Jae-in zaproponował stworzenie nowej organizacji, w której skład mają wejść m.in. prokuratorzy. Organizacja ta miałaby za zadanie prowadzenie śledztw w sprawie korupcji na najwyższych stanowiskach państwowych. Stworzenie takiego organu śledczego było jedną z obietnic wyborczych prezydenta, który opowiadał się za walką z korupcją.

31 lipca: Seul zamierza do końca roku podjąć decyzję w sprawie ugody z Tokio w kwestii kobiet-pocieszycielek. Zgodnie z obietnicami prezydent Moon Jae-in powołał 9-osobowy zespół, który ma zająć się zbadaniem szczegółów zawartej w grudniu 2015 roku umowy w sprawie kobiet zmuszanych do prostytucji przez Japończyków w czasie II wojny światowej. Umowa ta wzbudzała znaczną krytykę społeczną, gdyż strona japońska nie uznała sprawy kobiet-pocieszycielek za zbrodnię wojenną. Oh Tai-kyu, szef grupy zadaniowej działającej w ramach ministerstwa spraw zagranicznych zapowiedział, że do końca roku dostarczy rządowi danych, na podstawie których zostanie podjęta decyzja o renegotjacji umowy z Tokio lub pozostawieniu jej w obecnej formie.

4 sierpnia: wzrasta zaniepokojenie z powodu opóźnień w mianowaniu ambasadorów. Opóźnienia dotyczą ambasadorów, którzy mieliby zostać wysłani do tak strategicznych z punktu widzenia Korei Południowej państw jak Stany Zjednoczone, Japonia, Chiny i Rosja. Problemy zwiększa fakt, że Stany Zjednoczone również nie wyznaczyły jeszcze nowego ambasadora w miejsce Marka Lipperta, który w styczniu opuścił Seul. Zwyczajowo nowa administracja zatwierdzała ambasadorów w przeciągu dwóch miesięcy od objęcia urzędu przez prezydenta.

12 sierpnia: w Seulu zostaje odsłonięty pomnik poświęcony niewolniczym robotnikom podczas okresu japońskiej okupacji. Organizacje obywatelskie, w tym Federacja Koreańskich Związków Zawodowych odsłoniły pomnik robotnika, zmuszanego do niewolniczej pracy w trakcie japońskiej okupacji w latach 1910-1945. Na ceremonii odsłonięcia pomnika obecny był przywódca rządzącej Partii Demokratycznej Korei Woo Won-shik. Planowana jest instalacja jeszcze dwóch pomników, jeden przed ambasadą japońską w Seulu, a drugi przed japońskim konsulatem w Busan, w tych samych miejscach, w których znajdują się kontrowersyjne pomniki kobiet-pocieszycielek. Inicjatorzy akcji mają nadzieję zwiększyć publiczną świadomość w Korei i Japonii na temat niewolniczej pracy koreańskich robotników w czasie japońskiej okupacji. Odsłonięcie pomnika nie wpłynęło dobrze na relacje koreańsko-japońskie. Kwestia nierozwiązanych japońskich zbrodni wojennych cały czas wywołuje napięcia w relacjach między obydwojoma państwami.

15 sierpnia: Korea Południowa świętuje 72. rocznicę odzyskania niepodległości. Dzień wyzwolenia się spod okupacji japońskiej jest świętowany zarówno w Korei Południowej, jak i

Północnej. W tym roku w Seulu oprócz oficjalnych publicznych ceremonii, zostało zorganizowanych wiele marszów. Około 10 tysięcy ludzi protestowało przeciwko instalacji systemu antybalistycznego THAAD na terenie Korei Południowej. Uczestnicy marszu nawoływali także do zawieszenia wrogich działań rządu względem Korei Północnej, które od lat uniemożliwiają normalizację międzykoreańskich relacji. Natomiast przed Ministerstwem Spraw Zagranicznych została zorganizowana konferencja prasowa przeciwników japońsko-południowokoreańskiego porozumienia w sprawie „kobiet pocieszycielek” z 2015 roku. Tego dnia odbył się także marsz ultra-konserwatystów, którzy żądają uwolnienia byłej prezydent Park Geun-hye.

16 sierpnia: rząd zwiększy wydatki na dzieci. Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej ogłosiło, że od lipca przyszłego roku rodzice będą otrzymywać zasiłek na wychowanie dzieci w wysokości 100 tysięcy wonów każdego miesiąca. Będzie on przysługiwać każdemu dziecku do 6 roku życia, bez względu na dochód rodziców. Jest to jedna z obietnic wyborczych Moon Jae-ina. Koreańczycy zareagowali pozytywnie na nową inicjatywę rządu, choć ministerstwo nie podało w jaki sposób będą zbierane fundusze na pokrycie programu. Korea Południowa boryka się z problemem starzejącego się społeczeństwa. Według ministerstwa „dzieci są przyszłością narodu i należy zapewnić im równe szanse”.

17 sierpnia: prezydent Moon Jae-in zapowiada zorganizowanie referendum w sprawie nowelizacji konstytucji. Podczas konferencji prasowej w 100 dzień objęcia urzędu prezydenta, Moon Jae-in zapowiedział, że zamierza przekonać rząd o zorganizowaniu referendum w sprawie nowelizacji konstytucji w czerwcu przyszłego roku. Referendum miałyby odbyć się wraz z wyborami samorządowymi. Nowelizacja konstytucji jest jedną z obietnic wyborczych Moon Jae-ina. Potrzeba wprowadzenia zmian w konstytucji pojawiła się w koreańskim społeczeństwie, gdy wybuchł skandal korupcyjny z udziałem byłej prezydent Park Geun-hye. Na koreańskiej scenie politycznej nie ma jednak zgody jakie poprawki miałyby zostać wprowadzone. Opozycja chciałaby zwiększenia kompetencji premiera wprowadzając system semiprezycyjny, natomiast obóz rządzący skłania się w stronę amerykańskiego systemu prezydenckiego.

21 sierpnia prezydent Moon Jae-in przeprosza za niedopatrzenia rządu w skandalu związanym z jajkami. W sierpniu w Korei Południowej wybuchł skandal związany z zatruciem jajek zakazaną substancją chemiczną. Według Ministerstwa Rolnictwa, Żywności i Spraw Obszarów Wiejskich skażone jajka pochodziły z 52 farm. Przy okazji wybuchu skandalu wyszło na jaw, że przez ostatnie 7 lat rząd nie kontrolował poprawnego kodowania jajek, które umożliwiłyby identyfikację z jakiej prowincji pochodzą. W efekcie skandalu w sierpniu sprzedaż jajek spadła o 40%, a rząd został skrytykowany za brak odpowiedniego działania. Prezydent Moon Jae-in przeprosił za eskalację skandalu oraz wezwał rząd do podjęcia działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa żywności i środowiska hodowli zwierząt gospodarczych. Prezydent w swoim wystąpieniu starał się uspokoić zaniepokojonych

obywateli, przyznając że błędnie koordynowano działania między powiązаныmi agencjami państwowymi, co tylko pogłębiło obawy społeczne.

21 sierpnia: od września zostanie zwiększony zasiłek na urlopie wychowawczym. Rząd zaakceptował zmiany w ustawie o ubezpieczeniu pracowniczym, na podstawie których od września osoby będące na urlopie wychowawczym przez 3 miesiące będą otrzymywać 80% swojej pensji. Do tej pory było to jedynie 40%. Rząd liczy, że dzięki zwiększeniu pensji podczas urlopu wychowawczego więcej pracowników, szczególnie ojców, zdecyduje się na większe zaangażowanie w wychowywanie dzieci.

23 sierpnia: lekarze zapowiadają strajki przeciwko propozycjom reformy systemu zdrowia. Prezydent Moon Jae-in ogłosił zmiany w planie opieki zdrowotnej, w ramach którego około 3100 zabiegów medycznych zostanie objętych ubezpieczeniem w ramach Narodowej Służby Zdrowia. Wielu lekarzy prowadzących kliniki obawia się bankructwa w obliczu nowego planu opieki zdrowotnej, potocznie nazywanego „Mooncare” w nawiązaniu do amerykańskiej ustawy reformującej służbę zdrowia. Według byłego przewodniczącego Koreańskiego Stowarzyszenia Medycznego Roh Hwan-kyu rządowa propozycja zmiany ustawy o służbie zdrowia ma charakter populistyczny, gdyż nie zawiera konkretnych środków w celu ochrony interesów lekarzy. Według prezydenta zmiana jest jednak kluczowa, aby zapobiec bankructwu gospodarstw domowych przez wysokie koszty opieki medycznej. Korea Południowa znajduje się w czołówce państw o najwyższych kosztach opieki medycznej, którą muszą ponosić gospodarstwa domowe.

23 sierpnia: prezydent Moon Jae-in chce rozliczyć się ze zbrodniami autorytarnych rządów Chu Doo-hwana. Prezydent zarządził wszczęcie śledztwa w sprawie krwawego stłumienia pro-demokratycznych protestów w Gwangju w 1980 roku. Dowodzona przez generała Chun Doo-hwana armia miała strzelać do ludności cywilnej w Gwangju. Śledczy mają zbadać czy Chun Doo-hwan rozkazał otworzenie ognia z karabinów maszynowych do obywateli przy użyciu helikopterów oraz czy rozważane było zbombardowanie miasta. Od początku swojej prezydentury Moon Jae-in angażuje się w rozliczenia ze zbrodniami autorytarnych rządów Chun Doo-hwana i Park Chung-hee, uczestnicząc m.in. w uroczystościach upamiętniających ofiary. Chun Doo-hwan został za swoje zbrodnie skazany na śmierć w 1996 roku, ale roku później prezydent Kim Young-sam ułaskawił go. Po dziś dzień Chun i jego współpracownicy odmawiają wzięcia odpowiedzialności za tragiczne wydarzenia w Gwangju w maju 1980 roku.

25 sierpnia: dziedzic Samsunga skazany w „procesie stulecia”. Lee Jae-yong, wiceprezes firmy Samsung, został skazany na 5 lat pozbawienia wolności za udział w skandalu korupcyjnym. Proces, na którym sądzona jest była prezydent Park Geun-hye, władze firmy Samsung oraz główna podejrzana Choi Soon-sil nazywany jest w Korei „procesem stulecia”. Według ekspertów werdykt sądu w sprawie wiceprezesa Samsunga może mieć wpływ na wyrok Park Geun-hye, który ma zostać ogłoszony w październiku. Proces Lee Jae-yonga był szczegółowo śledzony w mediach.

28 sierpnia: Ahn Cheol-soo wraca na scenę polityczną jak lider Partii Ludowej. Ahn Cheol-soo był kandydatem mniejszościowej Partii Ludowej w majowych wyborach prezydenckich. Obejmując pozycję lidera partii, Ahn zapowiedział, że jest gotowy na współpracę z nowym rządem. Pierwszym zadaniem nowego lidera Partii Ludowej będzie jednak zjednoczenie samej partii, która obecnie jest podzielona na zwolenników dziedzictwa prezydentury Kim Dae-junga sprzeciwiających się kandydaturze Ahna oraz na popierających go polityków związanych z prowincją Jeolla.

30 sierpnia: prezydent Moon Jae-in nominuje ambasadorów do Stanów Zjednoczonych, Chin i Japonii. Cho Yoon-je, profesor honorowy na Uniwersytecie Sogang został wskazany na urząd ambasadora w Stanach Zjednoczonych. Na stanowisko ambasadorów w Chinach i Japonii zostali mianowani były parlamentarzysta Noh Young-min oraz profesor stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Kyungnam Lee Su-hoon. Prezydent Moon Jae-in nie wskazał jednak nominacji na ambasadora w Rosji. Przez najbliższe tygodnie będą trwały procedury, które pozwolą oficjalnie osadzić Cho, Noh i Lee na stanowiskach ambasadorów.

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

3 lipca: węgierska agencja państwowa promująca eksport otwiera swoje biuro w Seulu. Węgierska Narodowa Izba Handlowa (MNKH) otworzyła swoje biuro w Korei Południowej, aby zwiększyć wymianę handlową między obydwojoma państwami. Otworzone w Seulu biuro jest częścią sieci węgierskich przedstawicielstw handlowych w ponad 60 krajach. Koreańskie biuro jest wspólnie zarządzane z firmą SM Global Korea. Według przedstawiciela SM Global Korea to wspólne przedsięwzięcie ma stanowić wsparcie dla węgierskich eksporterów, głównie małych i średnich przedsiębiorstw, które chcą wejść na rynek koreański lub rozszerzyć swoją obecną działalność. Według danych eksport z krajów Europy Środkowej do Korei w ubiegłym roku wyniósł 390 milionów dolarów. Zsanett Olah, dyrektor generalny MNKH powiedziała, że biuro w Seulu będzie organizować spotkania biznesowe i zapraszać delegacje przedsiębiorców z Węgier, a także umożliwiać firmom węgierskim udział w targach i wydarzeniach w Korei Południowej.

14-15 lipca: Węgry po raz czwarty organizują K-POP World Festival. Koreańskie Centrum Kulturowe w Budapeszcie zorganizowało wydarzenie poświęcone koreańskiej kulturze popularnej. Główną atrakcją wydarzenia był konkurs na własną interpretację znanej koreańskiej piosenki. Wielki finał dla zwycięzców regionalnych konkursów odbędzie się 29 września w Korei. K-POP World Festival jest corocznym wydarzeniem organizowanym przez południowokoreańskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych i różne rządowe agencje działające w innych państwach na całym świecie.

26 lipca: Korea Południowa wspiera uchodźców w Serbii. 26 lipca odbyła się ceremonia, w trakcie której południowokoreańskich ambasador przekazał dotacje swojego rządu na zakup 5 karetok pogotowia medycznego, które mają wesprzeć uchodźców przebywających na terenie Serbii. Podczas wydarzenia strona koreańska wyraziła podziw dla rządu serbskiego za zaangażowanie w pomoc dla uchodźców. Na wydarzeniu obecny był także serbski minister pracy, zatrudnienia, weteranów i spraw socjalnych Zoran Dordević, który podziękował stronie koreańskiej za pomoc w trudnych czasach. Natomiast minister zdrowia Zlatibor Loncar wyraził wdzięczność za podarowanie Serbii bardzo nowoczesnych pojazdów, które będą wspierać serbską służbę zdrowia.

26-28 lipca: rumuńska sekretarz stanu ds. globalnych relacji dwustronnych Monica Gheorghita z wizytą roboczą w Korei Południowej. Delegacja rumuńska pod przewodnictwem sekretarz stanu spotkała się z południowokoreańskimi przedstawicielami Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Strategii i Finansów oraz Krajową Agencją Społeczeństwa Informacyjnego, a także władzami lokalnymi metropolii seulskiej. Celem delegacji rumuńskiej była promocja współpracy w dziedzinie technologii informacyjnej. Podczas spotkania z koreańskim wiceministrem spraw zagranicznych Cho Hyunem rumuńska sekretarz stanu wyjaśniła główne elementy polityki zagranicznej Rumunii ujętej w programie rządowym 2017-2020, w tym dotyczące partnerstwa strategicznego z Koreą Południową. Obie strony przeanalizowały priorytetowe aspekty bilateralnych stosunków politycznych, gospodarczych, kulturalnych i edukacyjnych. Rozmawiano także na temat możliwości współpracy tworzone w ramach umowy o wolnym handlu między Unią Europejską i Koreą. Spotkanie obejmowało także wymianę poglądów na temat bieżących kwestii związanych z bezpieczeństwem regionalnym i międzynarodowym. Głównym tematem były napięcia na Półwyspie Koreańskim i niepokojące postępy nad północnokoreańskim programem jądrowym, które stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa międzynarodowego.

27 lipca: południowokoreański ambasador w Czechach spotyka się z przedstawicielem organizacji edukacyjnej EDULAB. Ambasador Moon Seoung-hyun spotkał się z Michalem Orsagiem, dyrektorem organizacji edukacyjnej non-profit EDULAB. Organizacja ta zajmuje się promocją rozwoju innowacyjnych form edukacji w czeskich szkołach. Obie strony dyskutowały o obecnej działalności organizacji, w szczególności o projekcie „cyfrowej klasy”, który jest realizowany przy wsparciu koreańskiej firmy Samsung.

31 lipca: Węgry potępiają północnokoreańskie prowokacje. W komunikacie wydanym przez węgierski rząd potępił północnokoreańskie testy rakiet, które mogą mieć zasięg międzykontynentalny. W węgierskim oświadczeniu można przeczytać, że Korea Północna wielokrotnie naruszała rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ i wspólnota międzynarodowa nie może pozostać bezczynna w obliczu takich prowokacji. Zdaniem

węgierskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Handlu północnokoreańskie programy rakietowe i jądrowe nie stanowią jedynie zagrożenia dla samego Półwyspu Koreańskiego i tamtego regionu, ale stwarzają globalne zagrożenie dla całego świata. Rząd węgierski wezwał Pjongjang do zaprzestania wszelkich prowokacji oraz likwidacji programu jądrowego, a także niezwłocznego podjęcia rozmów sześciostronnych. Węgry zachęciły także wszystkie państwa do pełnego zaangażowania się w powstrzymanie północnokoreańskich zbrojeń nuklearnych.

3 sierpnia: spotkanie południowokoreańskiej delegacji z serbską minister budownictwa, transportu i infrastruktury w sprawie współpracy między portami lotniczymi w Incheon i Belgradzie. Delegacja przedstawicieli portu lotniczego w Incheon, której towarzyszył południowokoreański ambasador w Serbii Yu Dae-jong spotkała się z serbską minister budownictwa, transportu i infrastruktury Zoraną Mihajlović. Rozwój lotniska im. Nikoli Tesli w Belgradzie jest jednym z celów strategicznych serbskiego rządu na nadchodzące lata. Ma w tym pomóc współpraca z portem lotniczym w Incheon. Podczas spotkania obie strony dyskutowały na temat dobrych sposobów rozwoju portu lotniczego. Strona serbska zapoznała się z południowokoreańskimi rozwiązaniami, które chciałyby wdrożyć u siebie.

10 sierpnia: ambasadorowie z państw azjatyckich spotykają się z czeskim senatorem. Południowokoreański ambasador Moon Seoung-hyun był jednym z gości w chińskiej ambasadzie w Czechach. Został tam zorganizowany oficjalny lunch dla ambasadorów państw azjatyckich i czeskiego senatora Milana Stecha. Podczas spotkania omówiono możliwości rozwoju współpracy Czech z państwami azjatyckimi.

11 sierpnia: w Warszawie odbywa się pierwsza edycja K-Content Expo w Europie Środkowej. Na zorganizowanej w Warszawie wystawie koreańskich produktów i kultury popularnej odbyły się prezentacje animacji, gier komputerowych i na urządzenia mobilne, kosmetyków, seriali telewizyjnych, a także igrzysk olimpijskich w Pyeongchang (Pjongczang), które odbędą się w przyszłym roku. Wśród atrakcji znalazły się także elementy tradycyjnej kultury koreańskiej w postaci warsztatów, na których można było zapoznać się ze sztuką malowania wachlarzy, maskami czy kaligrafią. Goście wystawy mogli również przymierzyć tradycyjne koreańskie stroje *hanbok* czy zagrać w tradycyjne gry. Całe wydarzenie zakończyło się występami gwiazd koreańskiej muzyki popularnej.

17 sierpnia: Serbia żąda od Korei Południowej głosowania przeciwko członkostwu Kosowa w UNESCO. Serbski minister obrony Aleksandar Vulin spotkał się z południowokoreańskim ambasadorem Yu Dae-jong, aby ten przekazał do Seulu stanowisko Serbii w sprawie przystąpienia Kosowa do UNESCO. Podczas spotkania obie strony dyskutowały także na temat współpracy militarnej. Według serbskiego Ministerstwa Obrony wzajemne relacje z Koreą Południową są przyjazne, a to otwiera drogę do współpracy militarnej. Musi zostać jednak spełniony warunek wzajemnego szacunku. Obie strony omówiły także sytuację na Półwyspie Koreańskim. Serbia popiera

rozwiązanie problemu koreańskiego poprzez negocjacje, gdy zmniejszą się obecne napięcia.

21-22 sierpnia: w Czechach zostaje zorganizowane spotkanie w ramach programu publicznej dyplomacji dla koreańskich uczniów i studentów. W ramach programu uczestnicy biorą udział w stażu dyplomatycznym oraz uczestniczą w zagranicznych misjach dyplomatycznych. W ramach tego projektu delegacja z Korei Południowej odwiedziła Czechy, aby ze swoimi rówieśnikami wymienić doświadczenia w zakresie publicznej dyplomacji w takich dziedzinach jak sport i kultura. Tematem spotkania studentów koreańskich i czeskich były zimowe igrzyska olimpijskie w Pjongczangu, które delegacja koreańska miała za zadanie promować.

21 sierpnia: południowokoreański ambasador Yu Dae-jong spotyka się z serbskim ministrem handlu, turystyki i telekomunikacji Rasimem Ljajić. Podczas spotkania obie strony wymieniły poglądy w sprawie koreańskich turystów odwiedzających Serbię. Według serbskiego ministra liczba Koreańczyków odwiedzających jego kraj stale rośnie, jednak Serbia nadal pozostaje krajem mało znanym w Korei. Ambasador Yu i minister Ljajić dyskutowali nad możliwościami promocji turystyki do Serbii. Rozmawiano także na temat promocji ekonomicznej wymiany pomiędzy obydwojoma państwami. Obie strony zgodziły się, że należałoby stworzyć porozumienie inwestycyjne, które stworzyłoby lepsze warunki dla koreańskich firm chcących wejść na serbski rynek.

21-25 sierpnia: województwo łódzkie chce przyciągnąć inwestorów z Korei Południowej. Delegacja polskich przedsiębiorców, której przewodniczył marszałek województwa łódzkiego Witold Stępień odbyła misję gospodarczą do Seulu i Gyeonggi. Głównym punktem programu był udział w seminarium z udziałem polskich i koreańskich firm oraz przedstawicieli koreańskich władz. Seminarium zostało zorganizowane przez Wydział Promocji Handlu i Inwestycji w Seulu, a w trakcie jego trwania polscy przedsiębiorcy mieli okazję zaprezentować się szerokiemu gronu potencjalnych partnerów i inwestorów z Korei Południowej. Oprócz tego polska delegacja miała okazję zapoznać się z rynkiem koreańskim. Polska delegacja spotkała się także z Kimem Chang-beomem, ambasadorem ds. Współpracy Zagranicznej Metropolii Seulskiej. Obie strony dyskutowały na temat wdrażania inteligentnego systemu zarządzania transportem, a także kandydatury Łodzi do organizacji EXPO 2020. Podczas spotkania pojawił się pomysł wysłania łódzkich ekspertów zajmujących się zarządzaniem miasta do Seulu, aby w koreańskiej stolicy wymienili doświadczenia z kolegami po fachu. Podczas wyjazdu do Korei polska delegacja spotkała się także z wicegubernatorem prowincji Gyeonggi Kim Dong-keunem, aby omówić takie kwestie jak dwustronne inwestycje, wymiana naukowo-badawcza oraz prowadzenie wspólnych projektów badawczo-rozwojowych. Podczas wyjazdu do Korei marszałek województwa łódzkiego wyraził nadzieję na zwiększenie wymiany kulturowej (w dziedzinach takich jak opera, balet i sztuka współczesna) oraz współpracy między łódzkimi i koreańskimi uczelniami.

24 sierpnia: magazyn **CORD** publikuje wywiad z południowokoreańskim ambasadorem Yu Dae-jongiem na temat serbsko-koreańskich relacji. W udzielonym wywiadzie ambasador Yu Dae-jong wyraził nadzieję, że więcej koreańskich inwestorów zainteresuje się Serbią. Obecnie współpraca serbsko-koreańska skupia się głównie wokół nowych technologii takich jak e-government. Niedługo w Belgradzie ma zostać otwarte Centrum Technologii Informacyjnych (IT Centre) współfinansowane przez rząd koreański, które zdaniem ambasadora jest idealnym przykładem obecnej współpracy obu państw na polu IT. Południowokoreański ambasador zauważył, że dwustronne relacje obu państw nabierają rozpędu i należy ten moment wykorzystać do zacieśnienia współpracy na polu gospodarczym i kulturowym. Korea Południowa i Serbia od 2016 roku rozwijają także współpracę w dziedzinie edukacji. Ambasador wyraził nadzieję, że niedługo zostanie podpisane rządowe memorandum pomiędzy władzami Korei i Serbii, aby wprowadzić regulacje, które pozwolą na większą wymianę studentów i profesorów.

29 sierpnia: Polska i Słowacja potępiają północnokoreańską próbę raketową. Polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych wydało komunikat, w którym „zdecydowanie potępiło” działania reżimu Kim Jong-una, podkreślając, że północnokoreańskie testy raketowe stanowią pogwałcenie prawa międzynarodowego i są zagrożeniem dla bezpieczeństwa w regionie. Polskie MSZ szczególnie zaniepokoiło naruszenie bezpieczeństwa Japonii, gdyż wystrzelona przez Pjongjang rakietą przeleciała nad japońską wyspą Hokkaido zanim nie wpadła do Oceanu Spokojnego. W swoim oświadczeniu MSZ przypomniało także, że Polska sprawuje obecnie przewodnictwo w Haskim Kodeksie Postępowania przeciwko proliferacji rakiet balistycznych. Słowackie Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Europejskich także opublikowało komunikat potępiający północnokoreańską próbę raketową. Strona słowacka oskarżyła Koreę Północną o sabotowanie wysiłków społeczności międzynarodowej zmierzające do zmniejszenia napięcia na Półwyspie Koreańskim. Rząd słowacki zaapelował do Pjongjangu o podjęcie działań zmierzających do budowania zaufania i konstruktywnego dialogu ze społecznością międzynarodową.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

4 lipca: Korea Północna ogłasza, że przeprowadziła udany test rakiety międzykontynentalnej. Korea Północna twierdzi, że przeprowadziła pierwszy udany test rakiety o zasięgu międzykontynentalnym (ICMB). Początkowo Stany Zjednoczone uznały kolejną północnokoreańską prowokację za test pocisku średniego zasięgu, jednak eksperci japońscy i południowokoreańscy poddali taki wniosek w wątpliwość. Północnokoreańska próba została potępiona przez międzynarodową społeczność. W tej

sprawie zwołano następnego dnia nadzwyczajne posiedzenie Rady Bezpieczeństwa ONZ.

17 lipca: Korea Południowa wystosowuje oficjalną propozycję dialogu z Koreą Północną. Rząd Moon Jae-ina wystąpił z oficjalną propozycją rozpoczęcia rozmów z Pjongjangiem na temat wznowienia spotkań rozdzielonych rodzin, pomocy humanitarnej, a także omówienie spraw wojskowych. Ministerstwo Bezpieczeństwa Narodowego zaproponowało przeprowadzenie międzykoreańskich rozmów wojskowych 21 lipca w Tongilgak, północnokoreańskim budynku w Panmunjeom. Jednym z tematów do omówienia, który zaproponowała Korea Południowa jest kwestia głośników na znajdujących się na międzykoreańskiej granicy oraz przesyłania za pomocą balonów anty-reżimowych ulotek. Zaproponowano także przeprowadzenie 1 sierpnia oddzielnych rozmów humanitarnych w ramach działalności koreańskiego Czerwonego Krzyża. Głównym tematem tych rozmów miały być spotkania rozdzielonych przez wojnę koreańską rodzin. Korea Północna nie odpowiedziała na propozycje administracji Moon Jae-ina.

24 lipca: prezydent Moon Jae-in ponownie zaprasza Koreę Północną do przystąpienia do zimowych igrzysk olimpijskich w Pjongczangu (Pyeongchang). Prezydent ponownie wystosował zaproszenie do strony północnokoreańskiej, aby wzięła udział w nadchodzących igrzyskach olimpijskich. Korea Północna znów powstrzymała się od odpowiedzi. Pjongjang milczy także w sprawie innych propozycji administracji Moon Jae-ina w kwestii kooperacji w sferze poza politycznej, takiej jak sport czy pomoc humanitarna.

28 lipca: Korea Północna przeprowadza kolejny test rakiety balistycznej o zasięgu międzykontynentalnym. Według doniesień południowokoreańskiego wojska Korea Północna przeprowadziła test ulepszonej rakiety, która przeleciała ponad tysiąc kilometrów maksymalnego nachylenia. Przedstawiciele wojska opisali tą raketę jako „zaawansowanego typu”. Według ekspertów byłaby ona w stanie dolecieć do Chicago. Północnokoreański test raketowy mógł być odpowiedzią na południowokoreańską propozycję dialogu oraz prace międzynarodowej społeczności nad zaostrzeniem sankcji wobec Pjongjangu. 2 dni później w Pjongjangu świętowano powodzenie testów rakiet międzykontynentalnych na wystawnym przyjęciu, na którym znaleźli się najważniejsi członkowie Partii Pracy Korei, w tym sam Kim Jong-un wraz z małżonką.

29 lipca: Stany Zjednoczone i Korea Południowa przeprowadzają wspólne ćwiczenia raketowe w odpowiedzi na północnokoreańskie prowokacje. Podczas ćwiczeń sojusznicy chcieli zmanifestować swoje możliwości dokładnego ataku na cele militarne i rządowe w Korei Północnej,

31 lipca: Korea Południowa rozważa nałożenie własnych sankcji na Koreę Północną. Biuro prezydenta oraz odpowiednie ministerstwa rozpoczęły analizy

możliwości nałożenia własnych sankcji na Koreę Północną po przeprowadzeniu przez Pjongjang kolejnej próby rakiety o zasięgu międzykontynentalnym. Prezydent Moon Jae-in zapowiedział, że należy podjąć wszelkie możliwe środki, aby reżim Kim Jong-una odczuł, że Korea Południowa nie godzi się na takie prowokacje. Jednak przed południowokoreańskimi prawodawcami stoi trudne zadanie, gdyż tak zwane „sankcje majowe” nałożone na Koreę Północną za czasów administracji Lee Myung-baka zerwały już niemal wszystkie relacje gospodarcze z Pjongjangiem. Co więcej, administracja Park Geun-hye w odpowiedzi na północnokoreańskie prowokacje zamknęła już obszar przemysłowy Kaesong. Ogranicza to opcje nowego rządu w nałożeniu kolejnych sankcji ekonomicznych. Poszukując możliwości stanowczej odpowiedzi na północnokoreańskie prowokacje, rząd południowokoreański nadal pozostaje otwarty na możliwość dialogu.

6 sierpnia: Korea Południowa przyjmuje nowe sankcje Organizacji Narodów Zjednoczonych nałożone na Koreę Północną. ONZ ukarało Koreę Północną nowym pakietem sankcji za przeprowadzenie 4 i 28 lipca testów rakiet o zasięgu międzykontynentalnym. Korea Południowa obiecała pełną implementację sankcji wprowadzonych na mocy Rezolucji 2371 przez Radę Bezpieczeństwa ONZ. Nowe sankcje mają na celu zmniejszenie północnokoreańskiego eksportu, zakazując m.in. węgla, żelaza oraz owoców morza sprowadzanych z Korei Północnej. Ponadto sankcje te mają ograniczyć ilość Koreańczyków z Północy pracujących poza granicami kraju, a także zakazać tworzenia nowych spółek typu *joint venture* z Koreą Północną.

7 sierpnia: ministrowie spraw zagranicznych obu Korei spotykają się podczas azjatyckiego forum bezpieczeństwa w Manili. Północnokoreański minister Ri Yong-ho i południowokoreańska minister Kang Kyung-wha przez chwile rozmawiali podczas oficjalnego obiadu. Spotkanie to okazało się bezowocne. Korea Północna odrzuciła propozycję minister Kang Kyung-wha, aby zorganizować wspólne rozmowy. Jako powód odrzucenia prośby strony południowokoreańskiej, minister Ri podał „brak szczerości”. Podczas forum regionalnego ASEAN doszło także do spotkania Kang Kyung-wha z amerykańskim sekretarzem stanu Rexem Tillersonem z ministrem spraw zagranicznych Japonii Kono Taro. To trójstronne spotkanie miało na celu omówienie możliwości dalszego działania w kwestii rozwiązania problemu północnokoreańskich zbrojeń jądrowych i raketowych po nałożeniu przez Radę Bezpieczeństwa ONZ pakietu nowych sankcji na Koreę Północną.

15 sierpnia: prezydent Moon Jae-in pragnie „zapobiec wojnie za wszelką cenę”. Podczas obchodów 72. rocznicy uwolnienia się Korei spod okupacji japońskiej prezydent Moon Jae-in ogłosił, że rząd dołoży wszelkich starań, aby zapobiec wybuchowi wojny na Półwyspie Koreańskim. Podkreślił on, że problem północnokoreańskich zbrojeń musi zostać rozwiązany w sposób pokojowy. Zdaniem prezydenta żadne działania wojskowe nie mogą być podjęte na Półwyspie Koreańskim bez zgody Republiki Korei. Moon Jae-in w swoim przemówieniu nawiązał do narastającego od lipca napięcia w regionie, w

efekcie którego Donald Trump 8 sierpnia zagroził użyciem siły wobec Pjongjangu, a reżim Kim Jong-una odpowiedział planami wystrzelenia rakiety balistycznej w kierunku kontrolowanej przez Stany Zjednoczone wyspy Guam. W swoim przemówieniu prezydent Moon zapewnił także Koreę Północną, że nie pragnie jej upadku i jego rząd nie będzie czynił kroków w kierunku zjednoczenia poprzez absorpcję. Moon Jae-in zachęcił reżim północnokoreański do podjęcia współpracy dyplomatycznej, która mogłaby doprowadzić do złagodzenia sankcji gospodarczych.

15 sierpnia: Korea Północna zawiesz plan wystrzelenia rakiety balistycznej w pobliże wyspy Guam. Jak poinformowała północnokoreańska agencja prasowa KCNA, Kim Jong-un zdecydował wstrzymać się z decyzją wystrzelenia rakiety w pobliże amerykańskiej bazy wojskowej na wyspie Guam, by poczekać, co zrobią Amerykanie. Decyzja ta zapadła dzień po tym jak Chiny zaostrzyły sankcję gospodarcze wobec Korei Północnej.

17 sierpnia: czy prezydent Moon Jae-in skieruje specjalnego wysłannika do Korei Północnej? Prezydent Moon Jae-in oświadczył, że rozważa wysłanie swojego emisariusza do Korei Północnej w celu poprawy międzykoreańskich relacji jeśli pojawiają się warunki sprzyjające do dialogu. Według prezydenta takie warunki mogą zostać stworzone, kiedy Korea Północna zaniecha testów jądrowych. Podczas konferencji Moon Jae-in odniósł się także do braku odpowiedzi ze strony Pjongjangu na temat propozycji przeprowadzenia międzykoreańskich rozmów wojskowych i humanitarnych, wystosowanej w lipcu przez południowokoreańską administrację. Według prezydenta międzykoreańskie rozmowy powinny zostać wznowione, ale nie ma potrzeby ich przyspieszać i należy poczekać na gotowość strony północnokoreańskiej.

21-31 sierpnia: Stany Zjednoczone i Korea Południowa przeprowadzają wspólne ćwiczenia wojskowe pomimo napiętej sytuacji na Półwyspie Koreańskim. Sierpniowe manewry wojskowe odbyły się w ramach corocznych ćwiczeń *Ulchi Freedom Guardian*. Jednym z ćwiczeń była symulacja północnokoreańskiego ataku powietrznego, w którym udział wzięli także mieszkańcy ponad 40 koreańskich miast. W czasie symulacji przeprowadzono ewakuację ludności oraz zatrzymano na kilka minut wszystkie samochody, oprócz pojazdów ratunkowych. W stacjach radiowych podawano odpowiednie komunikaty dla kierowców z informacjami jak mają się zachowywać. Tego dnia krajowe stacje telewizyjne i radiowe nadawały także programy, w których informowano społeczeństwo o znaczeniu tych ćwiczeń, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa narodowego.

23 sierpnia: ministerstwa Spraw Zagranicznych i ds. Zjednoczenia prezentują politykę rządu względem Korei Północnej. Minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha oraz minister ds. zjednoczenia Cho Myoung-gyon podczas wspólnej konferencji przedstawili plany ich ministerstw dotyczące nawiązania dialogu z Koreą Północną. Zgodnie z polityką administracji Moon Jae-ina południowokoreański rząd liczy

na wznowienie międzykoreańskiego dialogu w celu osiągnięcia pokojowej atmosfery na Półwyspie Koreańskim. W swoim wystąpieniu minister Kang podkreśliła znaczenie sojuszu ze Stanami Zjednoczonymi i międzynarodowego wsparcia w celu skłonienia Pjongjangu do rozpoczęcia rozmów w sprawie denuklearyzacji. Ponadto, minister spraw zagranicznych oświadczyła, że jej ministerstwo pracuje nad stworzeniem atmosfery w relacjach międzykoreańskich, w której możliwe byłoby zastąpienie kończącej wojnę koreańską zawieszenia broni traktatem pokojowym. Ministerstwo spraw zagranicznych pragnie także wzmocnienia strategicznej komunikacji z Chinami i Rosją w kwestii problemu północnokoreańskich zbrojeń. Natomiast minister ds. zjednoczenia podkreślił potrzebę wznowienia międzykoreańskiego dialogu oraz wymiany. W pierwszej kolejności ministerstwo planuje rozszerzyć wymianę na poziomie społecznym oraz lokalnym, jednocześnie nie naruszając nałożonych na Koreę Północną sankcji. Wymiana ta ma się skupić wokół spotkań rozdzielonych przez podział rodzin, uwolnieniu więzionych na terenie Korei Północnej obywateli południowokoreańskich oraz pomocy humanitarnej. Cho zapowiedział także, że ministerstwo zamierza wdrożyć programy, które mają pomóc uchodźcom w Korei Północnej w lepszej adaptacji w południowokoreańskim społeczeństwie.

25 sierpnia: premier Japonii Abe Shinzo i prezydent Korei Południowej Moon Jae-in rozmawiają na temat Korei Północnej. Przywódcy obu państw w telefonicznej rozmowie potwierdzili potrzebę wywierania na Pjongjang nacisku za pomocą sankcji przy jednoczesnym poszukiwaniu możliwości rozwiązania kryzysu koreańskiego poprzez dialog. Była to czwarta taka rozmowa Moon Jae-ina z premierem Abe odkąd objął urząd prezydenta w maju tego roku. Obie strony zgodziły się, że muszą blisko współpracować ze sobą oraz Stanami Zjednoczonymi, aby rozwiązać problem północnokoreańskich zbrojeń jądrowych. Premier Abe i prezydent Moon rozmawiali na temat Korei Północnej i bezpieczeństwa w czasie kiedy w regionie odbywały się wspólne ćwiczenia wojskowe ze Stanami Zjednoczonymi *Ulchi Freedom Guardian* i obawiano się, że Korea Północna może zdecydować się na kolejną prowokację. Moon Jae-in i Abe Shinzo mają spotkać się na początku września na Wschodnim Forum Ekonomicznym w Rosji, aby dalej omówić najistotniejsze kwestie we wzajemnych relacjach, w tym dotyczące sporów historycznych oraz bezpieczeństwa w regionie.

26 sierpnia: Korea Północna wystrzeliła trzy pociski w stronę Morza Japońskiego (Morza Wschodniego). Tego samego dnia południowokoreańskie biuro prezydenckie zwołało posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodowego, aby przedyskutować północnokoreańską prowokację. Według strony południowokoreańskiej wystrzelone pociski prawdopodobnie były raketami artyleryjskimi. Natomiast według amerykańskiego dowództwa Pacyfiku (PACOM) były to pociski balistyczne bliskiego zasięgu. Według północnokoreańskiej agencji prasowej KCNA tego dnia odbywała się symulacja ataku na południowokoreańskie wyspy Baengnyeong i Yeongpyeong. Ćwiczenia te odbyły się pod nadzorem Kim Jong-una. Pociski zostały wystrzelone przez Pjongjang miesiąc po

ostatnich testach rakiety o zasięgu międzykontynentalnym, które zostały potępione przez społeczność międzynarodową poprzez nałożenie na Koreę Północną nowego pakietu sankcji na mocy rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ. Od 21 sierpnia w Korei Południowej odbywają się ćwiczenia wojskowe nazywane *Ulchi Freedom Guardian*. Nie jest to pierwszy raz kiedy Korea Północna wykorzystuje amerykańsko-południowokoreańskie ćwiczenia wojskowe jako pretekst dla prowokacji.

29 sierpnia: Korea Północna manifestuje swoją zdolność ataku raketowego na Guam. Korea Północna wystrzeliła pocisk raketowy, który przeleciał nad japońską wyspą Hokkaido i wpadł do Oceanu Spokojnego. Na prośbę zaniepokojonych północnokoreańską prowokacją Japonii i Korei Południowej zwołano nadzwyczajne posiedzenie Rady Bezpieczeństwa ONZ. Rada Bezpieczeństwa ostro potępiła kolejny test raketowy, a japoński premier Abe Shinzo i południowokoreański prezydent Moon Jae-in 30 sierpnia uzgodnili, że będą domagać się od ONZ zaostrenia rezolucji. Według przedstawiciela Błękitnego Domu (Cheong Wa Dae) choć wystrzelona przez Pjongjang rakietą nie leciała w kierunku Guam, to jej zasięg miał zmanifestować północnokoreańskie możliwości ostrzelania wyspy. Była to znacząca prowokacja, gdyż pocisk przeleciał nad terytorium Japonii. Prezydent Stanów Zjednoczonych, najważniejszego sojusznika Korei Południowej i Japonii, przypomniał, że „wszystkie opcje są na stole”. Natomiast według doniesień południowokoreańskiej prasy południowokoreańscy i amerykańscy członkowie Kolegium Połączonych Szefów Sztabów nie wykluczają zastosowania środków militarnych, które miałyby na celu powstrzymanie reżimu Kim Jong-una od podejmowania kolejnych prób raketowych czy jądrowych. Tego samego dnia prezydent Moon Jae-in zarządził pokaz siły wojskowej w postaci samolotowych ćwiczeń bombowych. W ten sposób Korea Południowa chciała zmanifestować swoją gotowość do podjęcia działań militarnych, jeśli zajdzie taka potrzeba.

29 sierpnia: południowokoreańska agencja wywiadowcza (NIS) donosi, że najstarsze dziecko Kim Jong-una to syn. Do tej pory płeć ani dokładna data urodzin pierwszego dziecka północnokoreańskiego przywódcy nie była znana. Według ustaleń NIS jest to syn, który przyszedł na świat w 2010 roku. Choć Kim Jong-un pojawia się publicznie znacznie częściej niż jego ojciec, szczegóły jego życia prywatnego są mało znane. Według południowokoreańskiej agencji wywiadowczej Kim Jong-un i jego żona Ri Sol-ju mają trójkę dzieci. Do tej pory znana była jedynie płeć średniego dziecka, czyli córki urodzonej w 2013 roku, o czym dowiedziano się dzięki relacji byłej gwiazdy NBA Dennisa Rodmana. Informacja o posiadaniu przez Kim Jong-una syna rozwiewa wątpliwości, czy dynastia Kimów będzie mogła kontynuować rządy w Korei Północnej (według zasady, że „rewolucyjna misja” Partii Pracy Korei będzie „wiecznie” kontynuowana przez tzw. linię krwi Baekdu, czyli potomków Kim Il-sunga).

31 sierpnia: szefowie obrony Korei Południowej i Stanów Zjednoczonych omawiają możliwość rozmieszczenia amerykańskiej taktycznej broni jądrowej. Minister obrony Song Young-moo poruszył ten temat podczas spotkania z amerykańskim sekretarzem stanu Jamesem Mattisem w Pentagonie. Broń jądrowa została usunięta z terytorium Korei Południowej za czasów administracji George'a Busha w 1991 roku, kiedy to obie Koree podpisały deklarację o denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego. Podczas spotkania szefowie obrony obu sojusznicznych państw omówili sposoby zwiększenia południowokoreańskiej potęgi militarnej. Administracja Moon Jae-ina pragnie zwiększenia możliwości narodowej samoobrony.

KOMENTARZ

1. **Moon Jae-in zgodnie z obietnicami wyborczymi chce zwiększyć wzrost demograficzny oraz poprawić warunki pracy.** W ten sposób prezydent chce przezwyciężyć kryzys demograficzny, z którym boryka się Korea Południowa. W lipcu i sierpniu pojawiły się już drobne reformy oraz zapowiedzi większych zmian, które mają się przyczynić do rozwiązania problemu niskiego wskaźnika urodzeń. Jedną z takich propozycji jest zmniejszenie maksymalnej ilości godzin pracy w tygodniu do 52 z obecnych 68. Dodatkowo już od września ma wzrosnąć pensja w trakcie urlopu wychowawczego, co ma skłonić rodziców (szczególnie ojców) do zaangażowania się w wychowywanie dzieci. Inne reformy dotyczą podniesienia stawki płacy minimalnej oraz zwiększenia podatków dla najbogatszych, co ma zasilić budżet państwa, z którego będą finansowane pro-rodzinne zasiłki. Obywatele koreańscy, w tym oczywiście rodziny, mają także być częściowo odciążone z kosztów, które dotychczas musieli wydawać na usługi medyczne. Reforma służby zdrowia, potocznie nazywana już „Mooncare”, ma objąć ponad 3000 zabiegów medycznych ubezpieczeniem w ramach Narodowej Służby Zdrowia. Niski wskaźnik urodzeń w Korei wynika w dużej mierze z wysokich kosztów edukacji dziecka, życia w mieście, a także intensywnego trybu pracy, który pozostawia mało czasu na opiekę nad dziećmi.
2. **Prezydent Moon Jae-in chce rozliczyć się nie tylko ze zbrodniami okupacyjnych władz japońskich, ale także własną południowokoreańską historią.** Zgodnie z obietnicami wyborczymi administracja Moon Jae-ina do końca tego roku ma zbadać możliwość renegocjacji porozumienia w sprawie „kobiet-pocieszycielek” zawartego z Japonią w 2015 roku. Za sprawą głośnego południowokoreańskiego filmu „Battleship Island”, który na przełomie lipca i sierpnia podbił koreańskie kina, odżyła społeczna debata na temat Koreańczyków zmuszanych do niewolniczej pracy przez japońskich władze okupacyjne. Koreańscy aktywiści zainicjowali także akcję stawiania pomników

upamiętniających ofiary tej zbrodni przed japońskimi placówkami. Jednak prezydent Moon Jae-in nie patrzy tylko poza granice państwa, pragnąc rozliczyć się z krzywdami narodu południowokoreańskiego. Prezydent Moon, jako były prawnik specjalizujący się w prawach człowieka oraz zapalony przeciwnik dyktatury, w przedstawionym w lipcu planie swojego rządu na najbliższe 5-lat przedstawił koncepcję utworzenia komisji, które zbadają zbrodnie z okresu autorytarnych rządów w Republice Korei. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Bezpieczeństwa oszacowało, że około 4,2 miliardów dolarów będzie potrzebne na rekompensaty dla ofiar zbrodni rządowych po 1945 roku. Rząd planuje także stworzyć do 2019 roku fundację, która będzie zajmowała się uroczystościami upamiętniającymi te wydarzenia oraz edukacją młodzieży. Prezydent Moon Jae-in już zaprezentował swoją determinację w rozliczeniu czarnej koreańskiej historii uczestnicząc w uroczystościach upamiętniających wydarzenia z maja 1980 roku w Gwangju. Poprzednia administracja Park Geun-hye nie uczestniczyła w tego typu wydarzeniach.

3. **W relacjach z Europą Środkowo-Wschodnią Korea Południowa aktywnie korzysta z dyplomacji kulturowej.** Korea Południowa wykorzystuje popularność swojej kultury popularnej w Europie Środkowo-Wschodniej do promocji kultury tradycyjnej i igrzysk olimpijskich. Organizowane w Europie wydarzenia związane z k-popem przyciągają masę młodych ludzi, którzy przy okazji mają możliwość lepszego zrozumienia kultury koreańskiej. Nadchodzące zimowe igrzyska olimpijskie w Pyeongchang są bardzo ważnym wydarzeniem dla organizatorów, dlatego każda nadarzająca się okazja do ich promocji jest wykorzystywana. Oprócz festiwali, lokalne centra kultury koreańskiej i ambasady w Europie Środkowo-Wschodniej na swoich stronach internetowych i portalach społecznościowych regularnie publikują materiały związane z zimowymi igrzyskami.
4. **Rozwój relacji serbsko-południowokoreańskich jest na najlepszej drodze, pod warunkiem, że Korea Południowa poprze stanowisko Serbii w kwestii członkostwa Kosowa w UNESCO.** Relacje Korei Południowej i Serbii powoli nabierają tempa, jednak jest jeszcze daleko aby mówić o bliskiej współpracy w jakichkolwiek dziedzinach. Jednak decyzja Korei Południowej w sprawie członkostwa Kosowa w UNESCO może ten rozwój zahamować. Korea Południowa uznała suwerenność Kosowa w 2009 roku. Strona południowokoreańska nie odpowiedziała jeszcze na prośbę Serbii, aby nie popierać ponownego wniosku o członkostwo w UNESCO Kosowa. Można jednak założyć, że tak jak z uznaniem Kosowa za niepodległe państwo, Korea Południowa będzie się kierować stanowiskiem swoich najważniejszych sojuszników, jak Stany Zjednoczone.
5. **Czy Korea Południowa zdecyduje się na nałożenie własnych sankcji na Koreę Północną?** Brak możliwości odpowiedzi sankcjami gospodarczymi za

prowokacje północnokoreańskie może skłonić rząd południowokoreański do zwrócenia się w stronę rozwiązań militarnych. Po przeprowadzeniu przez Pjongjang dwóch testów rakiet balistycznych o zasięgu międzykontynentalnym w lipcu, prezydent Moon Jae-in zdecydował się na zwiększenie niezależnej od sojuszników państwowej siły wojskowej. Postanowiono także zwrócić się w stronę południowokoreańskiego sojusznika i przeprowadzić konsultacje z Waszyngtonem na temat dokonania przeglądu wytycznych w sprawie pocisków – chodzi o zwiększenie wagi maksymalnej głowicy, które mogą być umieszczane w południowokoreańskich rakietach, by w ten sposób zwiększyć ich możliwość niszczenia północnokoreańskich podziemnych bunkrów. Moon Jae-in rozważa także prowadzenie rozmów z Waszyngtonem i Tokio, aby nałożyć na Pjongjang wspólne sankcje. Na południowokoreańskiej scenie politycznej opozycja chce zmiany polityki Moon Jae-ina względem Pjongjangu, uważając ją za zbyt łagodną w obliczu kolejnych prowokacji. Prezydent jednak nie rezygnuje z polityki dwutorowej, przy jednoczesnym utrzymaniu sankcji (i wprowadzeniu nowych), ciągle wysyła do Korei Północnej sygnały otwartości na dialog i współpracę.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

**RAPORTY
OPINIE
DORADZTWO**

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

